

Obsahová náplň Odbornej klinickej praxe pre odbor praktická sestra s platnosťou od školského roku : 2023/24

Rozsah praxe praktickej sestry - asistenta podľa vyhlášky MZ SR č. 214/2023 ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č.321/ 2005 Z.z

Rozsah praxe praktickej sestry - asistenta

(1) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti podľa osobitého predpisu1a) na výkon odborných pracovných činností samostatne

a) pozoruje zdravotný stav osoby, zmeny zaznamenáva do zdravotnej dokumentácie a informuje o nich lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,

b) pracuje s informačným systémom, zaznamenáva uskutočnené zdravotné výkony a vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a zdravotníckej štatistiky,

c) pripravuje zdravotnú dokumentáciu na vizitu, vyšetrenie, konzílium a sprevádza osobu na vyšetrenia okrem patologického novorodenca,

d) poskytuje informácie osobe o starostlivosti súvisiacej s uspokojovaním bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb,

e) informuje matku o využití dojčenskej váhy pri dojčení, ak o to matka požiada, a o používaní monitoru dychu dieťaťa, Strana 2 Zbierka zákonov Slovenskej republiky 214/2023 Z. z.

f) informuje osobu alebo podpornú osobu o dodržiavaní hygienických zásad,

g) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,

h) zabezpečuje a vykonáva hygienu prostredia v súlade s hygienicko-epidemiologickým režimom vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení, vykonáva kontrolu funkčnosti prístrojov, na prácu s ktorými je zaškolený,

i) kontroluje a zaznamenáva teplotu v miestnosti, v ktorej sa uchováajú lieky, a teplotu v chladničke, v ktorej sa uchováajú lieky a mliečne formule,

j) preberá, kontroluje a ukladá zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál, zaisťuje ich dostatočnú zásobu, podieľa sa na kontrole expirácie liekov a zdravotníckych pomôcok,

k) pripravuje obväzový materiál, zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál na sterilizáciu,

l) vykonáva starostlivosť o lôžko, o posteľnú bielizeň a osobnú bielizeň osoby,

m) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,

- n) stará sa o bezpečné prostredie a ochranu intimity osoby,
- o) vykonáva nácvik sebaobslužných činností u osoby, nácvik sedu, stoja a chôdze a prevenciu vzniku dekubitov a komplikácií z imobility,
- p) vykonáva starostlivosť o ústnu dutinu osoby vrátane osobitnej starostlivosti okrem osoby so zaistenými dýchacími cestami,
- q) manipuluje s materským mliekom a umelými mliečnymi formulami v súlade s podmienkami uskladnenia,
- r) pripravuje operačné pole osoby,
- s) aplikuje kompresívne pomôcky na horné končatiny a dolné končatiny osoby,
- t) vykonáva polohovanie osoby okrem patologického novorodenca a osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,
- u) vykonáva starostlivosť o kožu osoby okrem patologického novorodenca a okrem ošetrovania porúch celistvosti kože,
- v) sleduje a stará sa o vyprázdňovanie hrubého čreva a močového mechúra osoby okrem patologického novorodenca,
- w) meria a zaznamenáva vitálne funkcie u osoby okrem patologického novorodenca a informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,
- x) podáva jedlo, tekutiny a kŕmi osobu s deficitom sebaobslužných činností okrem patologického novorodenca,
- y) sleduje bilanciu tekutín u osoby, robí záznam, informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku a zabezpečuje dodržiavanie pitného režimu okrem novorodenca,
- z) vykonáva komplexnú hygienickú starostlivosť osoby okrem patologického novorodenca a okrem prvého kúpeľa a ošetrovania novorodenca v pôrodnej sále,
- aa) uspokojuje bio-psycho-sociálne a duchovné potreby osoby súvisiace so zdravím, s chorobou alebo s umieraním okrem novorodenca,
- ab) upokojuje plačúce a nepokojné dieťa vrátane fyziologického a stabilizovaného novorodenca priamym kontaktom,
- ac) vykonáva ošetrovanie zhojenej stómie u osoby a vymieňa a vyprázdňuje zberné vrečko okrem patologického novorodenca,
- ad) stará sa o zavedený permanentný močový katéter u osoby vrátane hygieny genitálií, 214/2023 Z. z. Zbierka zákonov Slovenskej republiky Strana 3 dezinfekcie katétra, výmeny a vypúšťania močového vrečka okrem patologického novorodenca.

(2) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie lekára, sestry alebo pôrodnej asistentky samostatne

- a) pripravuje mliečne formule, jednotlivé dávky materského mlieka z banky materského mlieka a príkrmy v mliečnej kuchynke,
- b) odoberá moč a stolicu na vyšetrenie osobe okrem patologického novorodenca a okrem vyšetrení potrebných na forenzné účely,
- c) odoberá a vyšetruje orientačne moč diagnostickými prúžkami osobe okrem patologického novorodenca a informuje lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku o výsledku,
- d) aplikuje lieky s lokálnym účinkom na kožu, do oka, ucha, nosa a konečníka osobe okrem patologického novorodenca,
- e) preväzuje primárne sa hojace rany osobe okrem novorodenca,
- f) zhotovuje 12-zvodový EKG záznam osobe okrem novorodenca,
- g) odoberá spútum osobe okrem novorodenca,
- h) zavádza rektálne rúrky osobe okrem novorodenca,
- i) aplikuje klyzmy osobe okrem novorodenca,
- j) aplikuje kyslíkovú liečbu osobe okrem novorodenca pomocou kyslíkovej masky alebo okuliarov,
- k) odsáva sekréty z horných dýchacích ciest u osoby s nezaistenými dýchacími cestami okrem novorodenca,
- l) podáva lieky podkožne okrem opiátov osobe od šiestich rokov veku,
- m) aplikuje teplé a studené procedúry a liečivé kúpele osobe od šiestich rokov veku,
- n) vykonáva výtery z telových dutín osobe od šiestich rokov veku,
- o) podáva stravu nasogastrickou sondou alebo perkutánnou endoskopickou gastrostómiou osobe od šiestich rokov veku, ak je pri vedomí,
- p) odoberá venóznú krv na vyšetrenie z periférneho cievneho systému cez jednorazový vpich osobe od šiestich rokov veku okrem odberov krvi na hemokultúru a odberov súvisiacich s podávaním transfúzných liekov a vyšetrení potrebných na forenzné účely,
- q) odoberá kapilárnu krv osobe okrem patologického novorodenca,
- r) aplikuje zábaly a obklady u osoby okrem patologického novorodenca.

(3) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností spolupracuje s lekárom, so sestrou alebo s pôrodnou asistentkou pri

- a) činnostiach súvisiacich s prijatím, prepustením a preložením osoby,
- b) edukácii matky zdravého novorodenca o vhodnej polohe pri dojčení,
- c) zabezpečovaní kvality zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti osoby,

- d) činnostiach súvisiacich s umieraním osoby,
- e) uspokojovaní bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb novorodenca,
- f) sledovaní bilancie tekutín s vykonaním záznamu u novorodenca,
- g) vykonávaní použitia obmedzovacích prostriedkov,
- h) príprave a podávaní intravenózných liekov,
- i) starostlivosti o periférny venózný katéter,
- j) príprave inštrumentačného stolíka so sterilnými zdravotníckymi pomôckami a zdravotníckym materiálom,
- k) starostlivosti o mŕtve telo, a to spolu so sanitárom,
- l) vykonávaní polohovania osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,
- m) príprave a podávaní parenterálnej výživy,
- n) malých chirurgických výkonoch a invazívnych výkonoch,
- o) diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch,
- p) ošetrovaní septických rán a dekubitov, q) výteroch z rán,
- r) príprave a podávaní liekov do ústnej dutiny,
- s) príprave a podávaní liekov intramuskulárne,
- t) cievkovaní močového mechúra a pri zavádzaní permanentného močového katétra,
- u) odsávaní sekrétov z horných dýchacích ciest u osoby so zaistenými dýchacími cestami,
- v) ošetrovaní drénov a drenážnych systémov,
- w) fixácii zlomenín horných končatín a dolných končatín,
- x) odbere a vyšetrení moču a stolice u patologického novorodenca,
- y) odbere spúta u novorodenca,
- z) odbere krvi a výteru u osoby do šiestich rokov veku.

(4) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 a 2 a špecializované pracovné činnosti v špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu.1a)

(5) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 4 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.1a)“. Čl. II

